

INSPEKTION AF SANKT JOHAN- NES GÅRDENS FRITIDSHJEM ENDELIG RAPPORT

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	4
2. SAMMENFATNING	5
3. GENERELT OM SANKT JOHANNES GÅRDENS INTEGREREDE BØRNE- OG UNGEINSTITUTION	6
4. INSPEKTIONEN	7
5. DE FYSISKE RAMMER	12
6. GENERELT OM INSPEKTIONEN	13
BORGERRÅDGIVERENS INSPEKTIONSVIRKSOMHED	13
FORLØB OG INDHOLD (METODE)	14
REAKTIONSMIDLER OG BEDØMMELSESGRUNDLAG	14
BILAG	17
BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA	17
RETSKILDER OG ØVRIGT BEDØMMELSESGRUNDLAG	18

I. INDLEDNING

Borgerrådgiveren foretog den 19. september 2013 en inspektion af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem under Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Denne rapport indeholder Borgerrådgiverens endelige vurderinger og bedømmelser i den anledning.

Rapporten har i en foreløbig udgave været sendt til forvaltningen med henblik på forvaltningens eventuelle bemærkninger til rapportens faktiske oplysninger.

Rapporten er inddelt i en konkret del med beskrivelser, analyser og konklusioner vedrørende undersøgelsen i kapitel 3, 4 og 5 og en generel del om Borgerrådgiverens egen driftundersøgelser og undersøgelsesmetoden mv. i kapitel 6.

Kapitel 2 er en sammenfatning, hvori de væsentligste forhold og konklusioner er gengivet.

Borgerrådgiverens kritikskala og en oversigt over retskilder og andet bedømmelsesgrundlag er indsat som bilag.

Borgerrådgiveren november 2014

Johan Busse
Borgerrådgiver

2. SAMMENFATNING

Inspektionen af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem er et led i Borgerrådgiverens egen drift-virksomhed, hvorefter Borgerrådgiveren har adgang til stikprøvevis at foretage inspektioner af institutioner, virksomheder samt tjenestesteder under Borgerrepræsentationens virksomhed.

Formålet med Borgerrådgiverens inspektion af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem er at indsamle oplysninger med henblik på at konstatere eventuelle forhold, der måtte give anledning til kritik.

Borgerrådgiverens inspektion af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem blev indledt med et møde med forældre-, leder- og medarbejderrepræsentanter samt en repræsentant fra forvaltningen. Mødet blev efterfulgt af en rundgang i fritidshjemmets lokaler og udendørs faciliteter.

Inspektionen af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem har ikke givet Borgerrådgiveren anledning til at komme med kritik, men han har dog konstateret en række problemstillinger vedrørende bl.a. institutionens samarbejde med henholdsvis Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen.

Det generelle indtryk af Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem var godt, og det er Borgerrådgiverens vurdering, at fritidshjemmet fungerer tilfredsstillende og sikrer børn såvel som forældre en hverdag i overensstemmelse med fritidshjemmets egne leveregler om tryghed, fællesskab, anerkendelse, tillid, tydelig kommunikation fra de voksne, tydelige rammer og fokus på traditioner.

Borgerrådgiverens indtryk af medarbejdergruppen sammenholdt med de opfattelser, som forældrerepræsentanterne fremlagde med hensyn til medarbejdergruppen, var godt. Forældrerepræsentanterne gav således udtryk for, at medarbejdergruppen var engagerede, og at der fra hele medarbejdergruppens side var stor fokus på at skabe åbenhed i forhold til børnenes forskelligheder og dermed arbejde aktivt med inklusion med henblik på at undgå f.eks. mobning.

Inspektionen gav også indtryk af, at ledelsen er lyttende og åben for eventuel kritik og forslag om nye tiltag fra både medarbejdere og forældre, og at der således er et godt samarbejde med en konstruktiv dialog.

Desuden tilkendegav forældrerepræsentanterne, at Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem lægger et stort arbejde i arrangementer såsom jule- og sommerfest samt diverse forestillinger.

3. GENERELT OM SANKT JOHANNES GÅRDENS INTEGREREDE BØRNE- OG UNGEINSTITUTION

Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem er beliggende på adressen Blegdamsvej 1 B, 220 København N.

Sankt Johannes Gårdens Fritidshjem er en del af Sankt Johannes Gårdens Integrerede Børne- og Ungeinstitution, som foruden fritidshjemmet omfatter en børnehave og et klubtilbud. Institutionen er en selvejende institution med driftsoverenskomst med Københavns Kommune, og institutionen er tilknyttet paraplyorganisationen Menighedernes Daginstitutioner. Der er tilknyttet 310 børn i alderen fra 3 til 13 år til den samlede institution. Heraf er 70 børn tilknyttet fritidshjemmet.

Sankt Johannes Gårdens Integrerede Børne- og Ungeinstitution ledes af en bestyrelse på ni medlemmer, hvoraf tre personer er valgt af bestyrelsen for Sankt Johannes Gården (også benævnt Fonden). De øvrige medlemmer vælges fra institutionens tre forældreråd for henholdsvis børnehaven, fritidshjemmet og klubtilbuddet.

Det fremgår af Sankt Johannes Gårdens hjemmeside, at fritidshjemmet arbejder ud fra en række leveregler, der bygger på tryghed, fællesskab, anerkendelse, tillid, tydelig kommunikation fra de voksne, tydelige rammer og fokus på traditioner. Disse leveregler finder blandt andet gehør i både ledelsen og medarbejdernes ønske om, at fritidshjemmet skal være et åbent og behageligt miljø at være i for alle dets brugere.

Sankt Johannes Gårdens Fritidshjems lokaler består af bl.a. tre garderober, tre stuer, et værksted, et køkken, et pigetoilet, et drengetoilet og en legeplads. Herudover har fritidshjemmet adgang til at benytte bl.a. et større udendørsareal ved Sankt Johannes Kirken, en fællessal og et større kreativt værksted.

4. INSPEKTIONEN

Ved inspektionens indledende møde deltog foruden Borgerrådgiveren og dennes medarbejder, lederen af Sankt Johannes Gården, en pædagogisk konsulent fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, en medarbejderrepræsentant samt to forældrerepræsentanter, hvoraf en var medlem af bestyrelsen.

Indledningsvis oplyste lederen af Sankt Johannes Gården, at der ikke var nogen forældre, som havde bedt om en samtale med Borgerrådgiveren i forbindelse med inspektionen. Borgerrådgiverens opslag om denne mulighed havde dog givet anledning til, at et barn i institutionen havde spurgt, hvorfor Borgerrådgiveren ikke ville tale med børnene, men kun med forældrene. Hertil oplyste Borgerrådgiveren, at Borgerrådgiveren gerne ville tale med det pågældende barn, hvis barnet var til stede på tidspunktet for inspektionen. Herudover bemærkede Borgerrådgiveren, at der altid vil være mulighed for en samtale med børn.

Lederen af Sankt Johannes Gården oplyste herefter, at der i institutionen var gennemført en generel kvalitetsvurdering og en børnemiljøvurdering hos henholdsvis forældre og børn. Svarprocenten ved kvalitetsvurderingen havde været høj, imens den ved børnemiljøvurderingen havde været lav.

Diskrimination

Fritidshjemmet arbejder sammen med en katolsk skole. En repræsentant for forældrene oplyste, at skolen er meget multietnisk, og at forældrene til børn på skolen ofte er meget ressourcerstærke. Medarbejderne oplever, at der er tale om en homogen børnegruppe i fritidshjemmet, og at der ingen erfaring er med konflikter på grund af f.eks. etnicitet.

Herudover blev det under mødet oplyst, at medarbejderne heller ikke har de store oplevelser med decideret mobning. Der bliver arbejdet meget med, at børnene skal sige goddag til en medarbejder, når de kommer til fritidshjemmet efter skoledagen, og at medarbejderen i den forbindelse skal forhøre sig om, hvordan skoledagen har været for det enkelte barn. Styrken ved denne fremgangsmåde er, at medarbejderen får indblik i barnets skoledag, og dermed om der f.eks. er konflikter eller andre forhold, som der bør tages hånd om. Hvis der opstår en konflikt, er medarbejdernes tilgang at gå ind i konflikten med en løsningsorienteret holdning.

Forældresamarbejde

En repræsentant for forældrene oplyste, at det altid er utrolig let at komme til at snakke med fritidshjemmets medarbejdere, og at medarbejderne er meget på forkant med problemer hos børnene. Repræsentanten oplyste også, at der er stor sammenhæng mellem beskeder til forældrene fra skolen og fritidshjemmet. Forældrene modtager en ugentlig e-mail fra den stue i fritidshjemmet, hvor de har et barn. E-mailen informerer forældrene om, hvad der skal ske i den kommende uge, eller hvad der er sket i den indeværende uge. Repræsentanten oplyste, at det var dennes oplevelse, at kontakten og kommunikationen med fritidshjemmet altid er god, og at forældrene bruger medarbejderne meget. Herudover oplyste repræsentanten, at forældrene føler stor tryghed ved, at medarbejderne gør meget ud af, at forældrene gøres opmærksom på problemer, og at der bliver fulgt op på dem. Desuden er forældrene tilfredse med, at fritidshjemmet prioriterer, at der f.eks. afholdes koloni, laves forskellige projekter og arrangeres udflugter for børnene.

Den anden forældrerepræsentant oplyste, at det gode ved fritidshjemmet er, at medarbejderne altid har fokus på, hvad der kan gøres bedre. Det var repræsentantens oplevelse, at medarbejderne alle er meget ambitiøse og kompetente, og at det er et tilvalg fra forældrenes side, at deres børn skal gå i fritidshjemmet. Repræsentanten udtrykte alene ærgrelse over, at fritidshjemmet ikke har plads til en hel skoleklasse, da det skaber en opdeling oven i skolen.

Forældreråd

Institutionen har til hver afdeling, dvs. børnehaven, fritidshjemmet og klubben, tilknyttet et forældreråd. Forældrerådet i fritidshjemmet møder ca. fem gange årligt og består af fire faste medlemmer, og herudover kan der vælges et antal suppleanter. Lederen oplyste under mødet, at der det sidste år havde været en udfordring med forældrerådet, idet medlemmer af forældrerådet ikke mødte op til de planlagte møder. Medarbejderne valgte at tage det op med medlemmerne og fandt ud af, at forældrerådets medlemmer ikke vidste, hvad deres opgaver var. Da medarbejderne også var usikre på rammerne for forældrerådets arbejde, besluttede man, at der efter et nyt valg til forældrerådet skulle mere fokus på forældrerådets opgaver og på, hvilke emner forældrerådet kan tage op til behandling. Lederen af institutionen oplyste, at et muligt emne kunne være den nye skolereform.

Indberetninger til Socialforvaltningen

På baggrund af en tidligere sag ved Borgerrådsgiveren vedrørende en daginstitutions manglende høring af et forældrepar forud for en indberetning til Socialforvaltningen om vold mod et barn, valgte Borgerrådsgiveren at spørge ind til institutionens erfaring med sådanne situationer (Borgerrådsgiverens sagsnr. 2012-41067).

Det blev oplyst, at fritidshjemmet har haft en sag, hvor en medarbejder måtte forklare over for en mor, at der er underretningspligt for bl.a. offentlige ansatte, hvis disse modtager oplysninger om, at der er udøvet vold mod et barn. Den pågældende medarbejder kontaktede herefter faren til det pågældende barn, og det viste sig, at faren havde givet barnet et klap i baghovedet med et rutekort, fordi barnet havde trådt sin søster i hælene fire gange. Herudover blev det oplyst, at institutionen altid inddrager forældrene i sådanne situationer, idet institutionen arbejder ud fra en etisk standard om størst mulig inddragelse.

Herudover oplyste lederen, at institutionen har oplevet, at udtalelser, som institutionen udarbejder på anmodning af Socialforvaltningen i henhold til § 50 i serviceloven (lovbekendtgørelse nr. 254 af 20. marts 2014 om social service) er bortkommet efter, at institutionen har sendt en given udtalelse til den af forvaltningen oplyste postadresse. Institutionen har således prøvet, at forvaltningen har kontaktet institutionen et halvt år efter, at udtalelsen er fremsendt, og oplyst, at udtalelsen ikke er modtaget. Medarbejderne udtrykte stor bekymring i forhold til denne problemstilling, da sådanne udtalelser indeholder personlige oplysninger.

Borgerrådsgiveren bemærkede hertil, at det desværre ikke er usædvanligt, at sagsakter forvinder i kommunen, og at det normalt er udtryk for utilstrækkelige procedurer og ikke manglende vilje til at reagere. Borgerrådsgiveren har noteret sig lederens oplysninger, og disse vil indgå i Borgerrådsgiverens videre arbejde herunder vurderinger i forhold til Borgerrådsgiverens egen driftsvirksomhed.

Inklusion

Lederen af Sankt Johannes Gården oplyste, at man i hele institutionen, der omfatter fritidshjem, klubtilbud og børnehave, arbejder ud fra en fælles organisatorisk lære. Formålet er, at der arbejdes hen imod, at forældre, børn og medarbejdere skal føle, at der er tale om én institution og ikke tre forskellige enheder. Hertil kommer, at der arbejdes med en bred inklusionstanke, som skal hjælpe til, at alle lærer at acceptere hinandens forskelle. Dette betyder bl.a., at institutionen arbejder med at prøve at skabe åbenhed om personers forskelligheder ved, at der igennem dialog med børnene sættes ord på disse. I klubben, som modtager børn fra fritidshjemmet, prøver medarbejderne at tale med børnene om f.eks., hvordan man kan fortælle andre om, hvorfor man er anderledes.

Institutionen inddrager også forældrene til børn med diagnoser i arbejdet med inklusion, da man fra institutionens side ønsker, at forældrene skal være med til at skabe gode legerelationer for deres børn. Der arbejdes således med at få sat ord på, hvilken slags åbenhed forældrene ønsker at have om deres barns diagnose, og hvordan forældrene kan være med til at understøtte deres barns legeaftaler med andre børn. Det blev oplyst, at det er institutionens oplevelse, at de fleste børn med diagnoser har mulighed for at lave legeaftaler.

Herudover blev det oplyst, at der sidste år var 10 børn ud af de 70 børn i fritidshjemmet, der har haft særlig støtte i større eller mindre omfang. Desuden blev det oplyst, at arbejdet med inklusion kan være svært – ikke kun for medarbejderne, men også børnene – især hvis de fysiske rammer ikke er egnet til at tilgodese dem. Her drager institutionen stor fordel af bl.a. at have en medarbejder med over 20 års erfaring inden for arbejde med autismspektret.

For medarbejderne har arbejdet med inklusion betydet mere bureaukrati og dermed mere skrivearbejde samtidig med, at medarbejdernes arbejdstid er skåret ned. Dette tidspres havde været oppe og vende i medarbejdergruppen, bl.a. fordi inklusionspolitikken har gjort arbejdet med børnene mere kompliceret på grund af kravet om skriftlighed. Medarbejdergruppen har måttet acceptere, at arbejdet med inklusion tager tid fra andre opgaver og aktiviteter. Lederen oplyste, at man tidligere bandt støttemidler op på det enkelte barn, og nu kigges der mere på miljøet i institutionen som helhed. Derfor omfatter støtten nu, at der kommer en person ud omkring 20 timer om ugen for at lære medarbejderne om inklusion og støtte. Institutionen har haft forskelligartede oplevelser med kvaliteten af støtten.

It-løsninger

Lederen og medarbejderne oplyste, at de havde oplevet store problemer med it-løsninger hos kommunen. De havde især oplevet at være blevet smidt af Citrix-systemet. Desuden blev der udtrykt utilfredshed med, at kommunens hjemmeside var blevet ændret uden, at der var blevet informeret herom.

Juridisk assistance

Under mødet spurgte Borgerrådgiveren til, hvilken oplevelse institutionen har i forhold til at anmode om juridisk assistance fra forvaltningen. Baggrunden for Borgerrådgiveren spørgsmål er Borgerrådgiverens konkrete undersøgelse af Børne- og Ungdomsforvaltningens kapacitet til at varetage forvaltningsretlige krav mv. (Borgerrådgiverens sagsnr. 2013-14016). I den konkrete undersøgelse anbefalede Borgerrådgiveren bl.a. forvaltningen at genoverveje, om forvaltningen i tilstrækkeligt omfang har sikret, at kvalificeret juridisk assistance er til stede i forvaltningen og/eller tilgængelig for medarbejderne.

Hertil svarede lederen, at institutionen aldrig bruger forvaltningen i de tilfælde, hvor der kan være brug for juridisk assistance. Institutionen bruger i stedet paraplyorganisationen Menighedernes Daginstitutioner, der er en serviceorganisation for selvejende og private dag- og fritidstilbud. Lederen oplyste, at hun har oplevet, at forvaltningens pædagogiske konsulent nogle gange må henvise institutionen til at kontakte Menighedernes Dagsinstitutioner.

Personalehåndbog

Borgerrådgiveren modtog forud for inspektionen en kopi af institutionens personalehåndbog, hvori det bl.a. fremgik, at:

”Som uddannet forventer vi, at du er medlem af BUPL, som er den fagforening de selvejende institutioner har overenskomst med. Som medhjælper forventer vi, at du er medlem af LFS.”

Denne formulering gav Borgerrådgiveren anledning til at bemærke over for lederen og medarbejderne, at foreningsfrihedsloven (lovbekendtgørelse om foreningsfrihed på arbejdsmarkedet) og art 11. i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, beskytter mod foreningstvang, hvilket indebærer, at en arbejdsgiver ikke må undlade at ansætte en ansøger til en ledig stilling eller afskedige en lønmodtager, fordi denne er eller ikke er medlem af en forening eller en bestemt forening. Et krav om medlemskab af en forening skal være sagligt og nødvendigt og kan kun finde sted i begrænset omfang.

Lederen anerkendte, at den anførte formulering i personalehåndbogen var uheldig, og at den alene var et udtryk for, at institutionen foretrak, at medarbejderne var medlem af de pågældende fagforeninger, men at lederen i princippet var ligeglad.

Jeg bemærker, at selv præferencen for medlemmer af BUPL hhv. LFS vil være i strid med de nævnte regler, hvis det ikke er sagligt og nødvendigt efter lovens bestemmelser. Jeg går ud fra, at formuleringen i personalehåndbogen vil blive præciseret i overensstemmelse med ovennævnte.

Samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen

Lederen af institutionen havde på tidspunktet for inspektionen været ansat i institutionen i ca. fem år. Lederen oplyste, at hun er koordinator for institutionerne i lokalområdet, og at det er hendes oplevelse, at dette arbejde er blevet meget anderledes efter ordningen med klynger er blevet indført. Herudover oplyste lederen, at der er et rigtig godt samarbejde med forvaltningens pædagogiske konsulent, men at der næsten ingen kontakt er med områdelederen.

Desuden oplyste lederen, at hun har et godt kendskab til mange personer i forvaltningen. Hun oplever dog, at der til tider er stor forskel i forhold til samarbejdet med forvaltningen, hvis der er tale om en selvejende eller kommunal institution. Forskellen kan f.eks. ligge i, at en selvejende institution nogle gange ikke bliver inviteret til møder i forvaltningen, hvor de kommunale institutioner inviteres. Lederen oplever dog samtidig, at forvaltningen er blevet bedre og mere effektiv i forhold til den information, som institutionen modtager fra forvaltningen.

Herudover blev det oplyst, at institutionen har en god dialog med forvaltningen i de tilfælde, hvor institutionen har haft brug for at få tildelt støtte til et barn. Hertil blev det oplyst, at der normalt tildeles en støtteperson for et halvt år ad gangen, og at institutionen har haft held med at få tildelt den samme støtteperson tre gange.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har hertil i en udtalelse af 8. august 2014 udtalt følgende:

”Selvejende institutioner er organiseret i netværk. Netværkskoordinatoren er bindeleddet mellem områdeforvaltning og institutionerne i netværket, og det er derfor primært netværkskoordinatoren, der deltager i møder med områdeforvaltningen og områdechefen.

Selvejende institutioner refererer ledelsesmæssigt til en bestyrelse og ikke til områdechefen. De pædagogiske konsulenter i BUF fører tilsyn med de selvejende institutioner bl.a. for at sikre, at de lever op til deres driftsoverenskomst med kommunen. Derfor er de pædagogiske konsulenter, institutionerne primært har kontakt til – medmindre der er behov for, at områdechefen skal følge op på en given sag.

I forbindelse med implementeringen af Folkeskolereformen har der i områdeforvaltningerne været behov for større kontakt til hver enkelt institution, og lederen af Johannes Gården tilkendegiver nu, at kontakten med områdelederen, Gitte Lohse, er forandret. Siden mødet med Borgerrådgiveren i september sidste år og i forlængelse af skolereformens indtog, oplever hun et tættere samarbejde med områdelederen, og at det altid er muligt at komme i kontakt med hende, hvilket er yderst positivt. Det samme gælder souschefen...”

Tavshedspligt

Borgerrådgiveren havde som nævnt ovenfor modtaget diverse materialer fra institutionen forud for inspektionen, herunder kopi af institutionens personalehåndbog. Et afsnit i personalehåndbogen om medarbejdernes tavshedspligt gav Borgerrådgiveren anledning til at spørge til, hvordan institutionen håndterede reglerne for offentlige ansattes tavshedspligt. Baggrunden herfor var, at det fremgik af det pågældende afsnit, at:

”Alle medarbejdere har tavshedspligt om fortrolige oplysninger, som de har fået gennem deres arbejde i SJG. Tavshedspligten gælder i forhold til børn, forældre og personale, Alle skriver under på, at de er bekendt med dette forhold, når de får deres ansættelsesbrev. Brud på tavshedspligten er strafbart, og straffes efter straffelovens § 152. Tavshedspligten gælder også, hvis arbejdsforholdet ophører.”

Det er korrekt, at offentlig ansattes brud på tavshedspligten kan medføre straf efter § 152 i straffeloven (lovbekendtgørelse nr. 1028 af 22. august 2013 straffeloven). Brud på tavshedspligten kan dog også medføre mindre vidtgående, men dog stadig indgribende konsekvenser for den ansatte som f.eks. tjenstlig samtale og efterfølgende tjenstlig påtale eller tjenstlig indberetning mv.

Lederen oplyste, at institutionen ikke har oplevet problemer i forhold til håndtering af tavshedspligten. Hertil blev det oplyst, at der inden for rammen af enhedsforvaltningen er god mulighed for deling af oplysninger. Lederen oplyste, at forældrene altid bliver orienteret, såfremt der skulle opstå en situation, hvor dette er nødvendigt. Som eksempel herpå nævnte lederen, at en forælder var blevet oprørt over, at der var blevet skrevet en støtteansøgning, hvori hans barn var nævnt. En medarbejder tog et møde med den pågældende forælder og forklarede denne, hvorfor hans barns navn var nævnt i støtteansøgningen. Medarbejderen var på denne måde i stand til at løse konflikten og foretog også en efterfølgende opfølgning i forhold til forælderen.

Jeg har noteret mig oplysningerne vedrørende de ovennævnte forhold. Oplysningerne har ikke givet mig anledning til yderligere bemærkninger.

5. DE FYSISKE RAMMER

Borgerrådgiveren foretog en rundgang i Sankt Johannes Gårdens lokaler og udendørsarealer og kunne derved observere børnenes, forældrenes og medarbejdernes brug af de fysiske rammer i institutionen.

Borgerrådgiveren konstaterede, at det kan være problematisk for nogle borgere i kørestol at få adgang til lokalerne, da der ikke er elevatorer eller kørestolsramper, som giver adgang til lokalerne. Hertil oplyste lederen, at skolen, hvorfra institutionen modtager mange børn, ikke er kørestolsvenlig, hvilket medfører, at institutionen heller ikke modtager kørestolsbrugere.

Jeg har noteret mig institutionens bemærkninger til, at lokalerne ikke er handicapvenlige for borgere i kørestol. Herudover har jeg ikke fundet anledning til at fremsætte bemærkninger til institutionens bygningsmæssige rammer eller udendørsarealer.

6. GENERELT OM INSPEKTIONEN

BORGERRÅDGIVERENS INSPEKTIONSVIRKSOMHED

Borgerrådgiveren kan af egen drift iværksætte undersøgelser af konkrete og generelle forhold samt gennemføre inspektioner i Københavns Kommune. Kompetencen følger af vedtægt for Borgerrådgiveren §§ 12-13, som lyder således:

”...

§ 12. Borgerrådgiveren kan af egen drift optage en konkret sag til undersøgelse, når der må formodes at foreligge et principielt aspekt, eller såfremt der efter de foreliggende oplysninger må antages at være tale om grove eller væsentlige fejl.

Stk. 2. Borgerrådgiveren kan af egen drift gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder efter samråd med Borgerrådgiverudvalget.

§ 13. Borgerrådgiveren kan foretage inspektioner af institutioner, virksomheder samt tjenestesteder, der hører under Borgerrepræsentationens virksomhed.

...”

På mødet i Borgerrepræsentationen den 14. december 2006 blev det besluttet at udvide Borgerrådgiverens kompetence fra 1. januar 2007 med adgang til at tage sager op til undersøgelse på eget initiativ (egen drift-kompetence) (BR 565/06).

Beslutningen var en udmøntning af budgetaftalen for 2007 af 18. september 2006, hvori blandt andet følgende er anført:

”Uafhængigt tilsyn ved udvidelse af Borgerrådgiverens kompetence

På baggrund af den fremførte kritik af forholdene på kommunale plejehjem ønsker parterne at sikre et uafhængigt tilsyn og behandling af klager over grove og væsentlige fejl på plejehjemsområdet og generelt i kommunen. Parterne er enige om pr. 1. januar 2007 at udvide Borgerrådgiverens kompetence med en egen driftfunktion, således at Borgerrådgiveren – i lighed med Folketingets Ombudsmand – får adgang til at tage sager op af egen drift m.v.”

Udvidelsen indebærer, at Borgerrådgiveren kan tage konkrete sager op på eget initiativ, når der må formodes at foreligge et principielt aspekt, eller såfremt der efter de foreliggende oplysninger må antages at være tale om grove eller væsentlige fejl. Endvidere indebærer den nye kompetence en adgang til at gennemføre generelle undersøgelser af udvalgte forvaltningsområder efter samråd med Borgerrådgiverudvalget samt til som en stikprøvekontrol at foretage inspektion af institutioner eller virksomheder samt tjenestesteder, der hører under Borgerrepræsentationens virksomhed.

I beslutningsgrundlaget for udvidelsen af Borgerrådgiverens kompetence med egen driftvirksomhed er det anført, at ”inspektionerne vil blive gennemført som en stikprøvekontrol i en dybtgående form med efterfølgende udarbejdelse af en inspektionsrapport. Værdien af inspektionsvirksomheden ligger dels i en grundig undersøgelse af udvalgte institutioner og lign., dels i opfølgningen og vejledningen konkret og generelt i den efterfølgende inspektionsrapport.”

Borgerrådgiverudvalget og Borgerrådgiveren drøftede den 28. oktober 2011 en plan for udmøntningen af egen drift-kompetencen i 2012. Den plan, som Borgerrådgiveren forelagde udvalget, var holdt i overskrifter og tidspunkter var angivet i måneder. Valget af nærmere undersøgelsestemaer, undersøgelsesnes genstand og den nærmere tilrettelæggelse er Borgerrådgiverens eget, jf. nedenfor.

Denne undersøgelsesrapport er en udmøntning af Borgerrådgiverens kompetence til at foretage inspektioner og drøftelsen i Borgerrådgiverudvalget.

FORLØB OG INDHOLD (METODE)

Borgerrådgiverens inspektioner indledes med en varsling af inspektionen stilet til inspektionsstedet og forvaltningens direktion.

Borgerrådgiveren oplyser forud for inspektionen om eventuelle temaer, som danner grundlag for inspektionen.

På inspektionsdagen afholdes et møde med inspektionsstedets ledelse og medarbejderrepræsentanter samt eventuelt en repræsentant fra forvaltningen. Der foretages en rundgang på inspektionsstedet. Herudover er det muligt for eventuelle brugere af inspektionsstedet at få en samtale med Borgerrådgiveren eller en af dennes medarbejdere. Brugerne bliver varslet om inspektionen samt om muligheden for en samtale via opslag på inspektionsstedet, der hænges op af personalet senest 14 dage forud for inspektionen.

I nogle tilfælde kan Borgerrådgiveren på selve inspektionsdagen bede om at låne udvalgt sagsmateriale, f.eks. vedrørende handleplaner eller lignende med henblik på en nærmere undersøgelse.

På baggrund af den informationsindsamling, som sker under mødet og rundgangen samt eventuelle samtaler med brugere, udarbejder Borgerrådgiveren en foreløbig rapport, som sendes til forvaltningen med henblik på forvaltningens og inspektionsstedets eventuelle bemærkninger til rapportens faktiske oplysninger.

Den foreløbige rapport vil også indeholde de udtalelser (herunder kritik/henstilling), som Borgerrådgiveren forventer at komme med, men disse har netop en foreløbig karakter, eftersom faktuelle oplysninger i rapporten kan korrigeres gennem forvaltningens bemærkninger. Forvaltningen informeres således allerede på dette tidspunkt om det forventede udfald af undersøgelsen.

Efter at have modtaget forvaltningens eventuelle bemærkninger, indarbejder Borgerrådgiveren bemærkningerne til de faktiske forhold og foretager eventuelle ændringer i undersøgelsens konklusioner, som disse måtte give anledning til. Borgerrådgiveren udarbejder på denne baggrund den endelige rapport. Rapporten er stilet til den involverede forvaltning og inspektionsstedet.

I nogle tilfælde kan den endelige rapport indeholde uafklarede spørgsmål eller af andre grunde kræve en opfølgning, f.eks. fordi Borgerrådgiveren har bedt om underretning om, hvad en henstilling giver anledning til. I disse tilfælde vil den endelige rapport følges op af en (eller flere) opfølgingsrapport(er), indtil alle forhold i inspektionen er afklaret.

REAKTIONSMIDLER OG BEDØMMELSESGRUNDLAG

Borgerrådgiverens reaktionsmidler er de samme som Folketingets Ombudsmands. Borgerrådgiveren kan således udtale kritik og komme med henstillinger til forvaltningen. Kritik er udtryk for en faglig vurdering af, at regler og retningslinjer mv. ikke er overholdt.

Borgerrådgiveren kan henstille til forvaltningen at ændre procedurer eller lignende på et givent område.

Derudover kan Borgerrådgiveren påpege mere generelle problemstillinger i sin årsberetning, som afgives til Borgerrepræsentationen.

Borgerrådgiveren har i forbindelse med sin egen drift-virksomhed lagt sig fast på en sproglig skala for graduering af kritikens alvorlighed. Skalaen omfatter konstateringer af, at noget er uheldigt, konstateringer af begåede fejl, at noget er beklageligt, meget beklageligt, kritisabelt, meget kritisabelt eller stærkt kritisabelt. Skalaen med bemærkninger er indsat som bilag i denne rapport.

Bedømmelsesgrundlaget for Borgerrådgiveren er det samme som Folketingets Ombudsmands, nemlig skreven ret (herunder love, bekendtgørelser, cirkulærer og vejledninger), god forvaltnings-

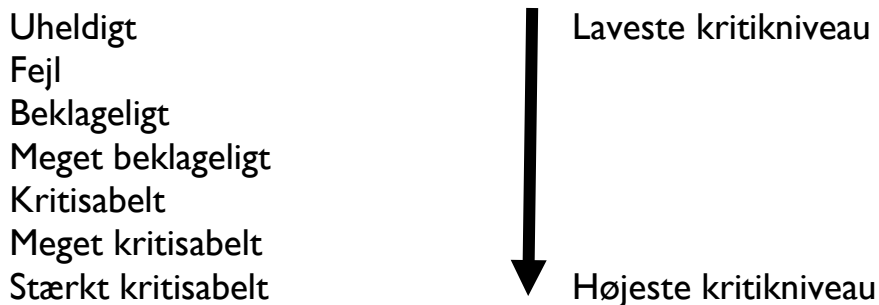
skik samt overordnede humanitære og medmenneskelige betragtninger. Hertil kommer Københavns Kommunes værdigrundlag, kommunikationspolitik og andre politisk vedtagne retningslinjer. Borgerrådgiveren bestræber sig desuden på at anvende samme målestok for sine vurderinger som Folketingets Ombudsmand.

Borgerrådgiverens opgave er at undersøge, om kommunens forvaltninger og institutioner overholder gældende lovgivning, god forvaltningsskik, kommunens vedtagne politikker og beslutninger om serviceniveau og -standard. Borgerrådgiveren har således ikke særligt til opgave at komme med ros eller lignende tilkendegivelser om positive forhold.

Borgerrådgiverens rapporter om egen drift-undersøgelser vil derfor ikke indeholde ros (i hvert fald ikke i videre omfang), og læseren bør notere sig, at fraværet af ros ikke er ensbetydende med, at Borgerrådgiveren alene har konstateret negative forhold i forbindelse med sin undersøgelse.

BILAG

BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA

Kritikskalaen spænder fra konstatering af forhold, der ikke er, som de bør være, uden at nogen konkret bebrejdes herfor (uheldigt) over kritik af forhold, der er mere eller mindre almindeligt forekommende i offentlig forvaltning, men ikke bør forekomme og til kritik af helt utilstedelige og uacceptable forhold (stærkt kritisabelt). Konstatninger, af at noget er uheldigt, registreres ikke som en egentlig kritik i Borgerrådgiverens statistik.

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren udover ovennævnte kritikskala naturligvis supplerende kan uddybe og kvalificere sin kritik i almindeligt sprog.

RETSKILDER OG ØVRIGT BEDØMMELSESGRUNDLAG

Lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 254 af 20. marts 2014.

Forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. lovbekendtgørelse nr. 750 af 19. oktober 1998.

INSPEKTION AF SANKT JOHANNES GÅRDENS FRITIDSHJEM

ENDELIG RAPPORT

Redaktion

Borgerrådgiveren

Kontakt

Københavns Kommune
Vester Voldgade 2A
1552 København V

Foto

Borgerrådgiveren

Tryk

Oplag

ISBN

Udgiver

Borgerrådgiveren

KØBENHAVNS KOMMUNE

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Telefon: 33 66 14 00

Telefax: 33 66 13 90

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

www.borgerraadgiver.kk.dk